

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato

31. marts 2022

J nr. 2022 - 1316

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 4. marts 2022 stillet mig følgende spørgsmål 172 alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Lars Boje Mathiesen (NB).

Spørgsmål 172

Vil ministeren redegøre for den grundlæggende retlige ramme, der regulerer opsætningen af telemaster?

Svar

Opsætningen af mobilmaster er – afhængig af geografisk placering – underlagt en række forskellige regelsæt, der henhører under forskellige ministerområder. Nogle af de væsentligste love, der regulerer opsætning af mobilmaster, er planloven og bygningsreglementet, som henhører under Indenrigs- og Boligministeriet, samt teleloven og masteloven, der henhører under mit ministerområde.

Opsætningen af mobilmaster indebærer dels, at mobiloperatørerne som det klare udgangspunkt skal have en byggetilladelse og evt. en landzonetilladelse samt en aftale med en offentlig eller privat udlejer af arealer om opsætning af en mobilmast.

Det er kommunerne, der udsteder bygge- og landzonetilladelser til etablering af mobilmaster under hensyntagen til de relevante regelsæt.

I medfør af planloven opdeles kommunerne i byzoner, sommerhusområder og landzoner. Byzoner og sommerhusområder reguleres som udgangspunkt via lokalplaner, mens landzoner som udgangspunkt reguleres via landzonetilladelser, dog med mulighed for såkaldte landzonelokalplaner.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte bestemmelser i lokalplaner, som enten gør det muligt eller ikke muligt at opsætte mobilmaster i kommunen. Hvis en mobilmast ønskes opstillet i et område, der er dækket af en lokalplan, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om opstillingen er umiddelbart tilladt efter lokalplanen. Hvis den ikke er det, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om der kan gives dispensation fra lokalplanen.

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

I almindelighed kræves der i medfør af planloven en landzonetilladelse fra kommunen ved opsætning af mobilmaster i landzone. Planloven indeholder ikke detaljerede regler om kommunernes udstedelse af landzonetilladelser, men Planklagenævnet har udviklet en relativ detaljeret praksis herfor. Det følger heraf, at nye mobilmaster så vidt muligt bør placeres i bymæssig bebyggelse af hensyn til landskabelige interesser. I landzone uden for bymæssig bebyggelse bør nye mobilmaster så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende høje konstruktioner i området, f.eks. andre master, vindmøller, skorstene m.v. Kommunen skal efter omstændighederne overveje, om der er grundlag for at udstede påbud om at give adgang til udnyttelse af en allerede eksisterende høj konstruktion, inden der træffes afgørelse om landzonetilladelse til placering af en ny mobilmast i det åbne land. Er det ikke muligt at placere mobilmasten i bymæssig bebyggelse eller ved eksisterende høje konstruktioner, og er det ikke muligt at fællesudnytte eksisterende høje konstruktioner, bør mobilmasten så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende (lavere) bebyggelse. Placering af mobilmaster i områder, der i den overordnede planlægning er udpeget som værdifulde landskabsområder, bør helt undgås, idet der dog altid skal foretages en konkret vurdering i forhold til det pågældende område.

Der stilles efter Planklagenævnets praksis store krav til kommunens sagsoplysning i sager om landzonetilladelse til mobilmaster. Ansøgeren skal undersøge alternative placeringsmuligheder og godtgøre, at den ansøgte placering er den bedste placering set i forhold til de hensyn, der skal varetages efter landzonereglene. Kommunen skal således påse, at den ansøgte placering er den bedste placering.

I medfør af bygningsreglementet kræver det en byggetilladelse fra kommunen at etablere en mobilmast. Mobilmaster skal etableres i overensstemmelse med reglerne i bygningsreglementet, herunder eventuel indplacering i en relevant konstruktionsklasse og/eller brandklasse.

Offentlige myndigheders udlejning af arealer til teleoperatører med henblik på opsætning af bl.a. mobilmaster er reguleret i teleloven. Det følger heraf, at offentlige myndigheders aftaler med teleoperatører om udlejning af arealer med henblik på udbygning af radiokommunikationsnettet skal ske på markedsvilkår. Private udlejerers udlejning af arealer til teleoperatører sker som det klare udgangspunkt på de vilkår, som parterne kan blive enige om.

Masteloven regulerer bl.a. fælles udnyttelse af mobilmaster. Herefter skal ejere af mobilmaster imødekomme anmodninger fra f.eks. teleoperatører om fælles udnyttelse af den pågældende mast, medmindre der foreligger tekniske hindringer for fælles udnyttelse, f.eks. at fællesudnyttelse ikke er mulig på grund af radiotekniske hindringer, eller at der gælder særlige sikkerhedsforskrifter for adgang til eller benyttelse af den pågældende mast, som gør fællesudnyttelse

umulig. Kommunerne kan udstede påbud til ejeren af en mobilmast om at give adgang til fællesudnyttelse af mobilmasten, medmindre der foreligger tekniske hindringer.

Masteloven regulerer endvidere ekspropriation af fast ejendom med henblik på at sikre adgang til opsætning af bl.a. mobilmaster. Herefter kan Energistyrelsen i visse tilfælde tillade, at der iværksættes ekspropriation af fast ejendom med henblik på opsætning af mobilmaster, uanset om ejeren af et areal ønsker dette. Det er en forudsætning for ekspropriation, at almenvellet kræver det, samt at der ikke er andre muligheder for at etablere den nødvendige mobilmast, som det er rimeligt at henvise til, og at den pågældende mobilmast er af væsentlig betydning for udbuddet af offentlige telenet eller teletjenester.

Herudover er der en lang række regler vedrørende kulturhistoriske, landskabelige og geologiske bevaringsværdier, naturbeskyttelse, herunder § 3-natur, Natura 2000 m.v., strandbeskyttelseslinjer, sø- og å-beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, fortidsmindebeskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer m.v., som i vid udstrækning – hvor relevant – vil indgå i kommunernes behandling af ansøgninger om bygge- og landzonetilladelser fra teleoperatørerne med henblik på opsætning af mobilmaster. Det vil i vid udstrækning også være kommunerne, der skal give dispensation fra disse beskyttelsesregler.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen